

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. balandžio 6 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrašaitės-Balynienės (kolegijos pranešėja), Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas) ir Gedimino Sagčio, teismo posėdyje kasacinę rašytinio proceso tvarka išnagrinėję civilinę bylą pagal **suinteresuoto asmens uždarosios akcinės bendrovės „Leoresta“** kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. rugsėjo 1 d. nutarties, kuria nutrauktas apeliacinis procesas pagal uždarosios akcinės bendrovės „Leoresta“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2022 m. sausio 27 d. nutarties, kuria panaikintas turto areštas, peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjos uždarosios akcinės bendrovės „Eksilabirus“ pareiškinį dėl restruktūrizavimo bylos iškelimo atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Eksilabirus“.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių atskirojo skundo padavimo terminus, aiškinimo ir taikymo, kai suinteresuotas asmuo nėra informuotas apie teismo sprendžiamą klausimą, susijusį su jo teisėmis ir teisėtai interesais, ir jam nėra įteikiama šio klausimu priimta teismo nutartis.
- Vilniaus apygardos teisme buvo nagrinėjama civilinė byla Nr. e2-447-852/2022 pagal ieškovės UAB „Leoresta“ (buvęs pavadinimas UAB „Ramo pastoliai“) ieškinį atsakovei UAB „Eksilabirus“ dėl atsisakymo už darbus, palikantį ir nuostolių atlyginimo priteisimo, įskaitymo pripažinimo negaliojančiu ir pagal atsakovės UAB „Eksilabirus“ priešieškinį ieškovei dėl darbų kainos sumažinimo. Šioje byloje Vilniaus apygardos teismas 2020 m. birželio 22 d. nutartimi tenkino ieškovės prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir areštavo 74 548,09 Eur vertės atsakovės turtą.
- Atsakovė UAB „Eksilabirus“ 2020 m. lapkričio 24 d. pateikė teismui, taikusiams laikinas apsaugos priemones, prašymą leisti į teismo sąskaitą sumokėti 74 548,09 Eur, kad būtų panaikintas Vilniaus apygardos teismo 2020 m. birželio 22 d. nutartimi taikytas atsakovės nekilnojamojo turto areštas. Atsakovės prašymas buvo patenkintas. Atsakovė 2020 m. lapkričio 26 d. pateikė teismui mokėjimo pavedimą, patvirtinantį, kad atsakovės vardu į teismo depozitinę sąskaitą 74 548,09 Eur įmokėjo UAB „FinancialFigures“ pagal 2020 m. lapkričio 24 d. paskolos sutartį, sudarytą tarp UAB „FinancialFigures“ ir UAB „Eksilabirus“. Vilniaus apygardos teismo 2020 m. lapkričio 26 d. nutartimi nutrauktas turto areštas buvo panaikintas.
- Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 21 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. eB2-2158-432/2021 UAB „Eksilabirus“ iškelta restruktūrizavimo byla, restruktūrizavimo administratore paskirta UAB „Tigesta“.
- Atsakovės UAB „Eksilabirus“ restruktūrizavimo administratore 2021 m. rugpjūčio 3 d. kreipėsi į civilinę bylą Nr. e2-447-852/2022 nagrinėjantį teismą, prašydama grąžinti UAB „Eksilabirus“ į teismo depozitinę sąskaitą sumokėtus 74 548,09 Eur, motyvuodama tuo, kad, UAB „Eksilabirus“ iškelus restruktūrizavimo bylą, šios į teismo depozitinę sąskaitą pervestos lėšos yra reikalingos atsakovės gyvybingumui palaikyti ir išsaugoti bei kreditorių reikalavimams patenkinti. Vilniaus apygardos teismas 2021 m. rugpjūčio 23 d. nutartimi prašymą dėl depozito grąžinimo atmetė. Lietuvos apeliacinis teismas 2021 m. lapkričio 4 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2-1151-516/2021 Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugpjūčio 23 d. nutartį paliko nepakeistą.
- 2022 m. sausio 25 d. UAB „Eksilabirus“ restruktūrizavimo administratore pateikė prašymą panaikinti Vilniaus apygardos teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. e2-447-852/2022 taikytą areštą UAB „Eksilabirus“ priklausančioms 74 548,09 Eur lėšoms, sumokant šis teismo depozitinę sąskaitą 74 548,09 Eur sumą į UAB „Eksilabirus“ atsisakaitomąją banko sąskaitą, UAB „Eksilabirus“ restruktūrizavimo bylą nagrinėjančiam teismui. Prašymas buvo grindžiamas tuo, kad, atsakovei iškelus restruktūrizavimo bylą bei patvirtinus jos restruktūrizavimo planą, 74 548,09 Eur sumos sulaukymas prieštarauja restruktūrizavimo proceso tikslams ir pažeidžia kitų kreditorių interesus.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- Vilniaus apygardos teismas 2022 m. sausio 27 d. nutartimi patenkino UAB „Eksilabirus“ restruktūrizavimo administratorės UAB „Tigesta“ prašymą – panaikino Vilniaus apygardos teismo civilinėje byloje Nr. e2-977-619/2021 (naujas bylos Nr. e2-447-852/2022) priimtą areštą UAB „Eksilabirus“ priklausančioms 74 548,09 Eur, sumokant juos iš Vilniaus apygardos teismo depozitinės sąskaitos į UAB „Eksilabirus“ atsisakaitomąją sąskaitą.
- Teismas nurodė, kad patvirtintame atsakovės restruktūrizavimo plane yra pažymėta informacija apie bylas, kuriose bendrovei pareikšti turiniai reikalavimai ir nurodyta konkreti civilinė byla Nr. e2-977-619/2021, kurioje yra areštuotos 74 548,09 Eur lėšos. Įvertinęs teisinio reglamentavimo nuostatas ir teismų praktiką teismas nusprendė, kad restruktūrizavimo bylą nagrinėjantis teismas turi teisę spręsti dėl restruktūrizuojamos įmonės turto taikomų laikinųjų apsaugos priemonių panaikinimo.
- Teismas nusprendė, kad laikinųjų apsaugos priemonių taikymas pagal kreditorių finansinius reikalavimus, pareiktus kitose civilinėse bylose, iškelus įmonei restruktūrizavimo bylą netenka prasmės ir prieštarauja restruktūrizavimo proceso tikslams, nes pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymą (toliau – JANI) 113 straipsnį visų kreditorių reikalavimai turi būti tenkinami vadovaujantis lygiatėsiškumo principu. Tuo atveju, jei atskiram kreditoriui būtų prieista skola iš atsakovės, toks kreditorius, kaip ir kiti atsakovės kreditoriai, savo teises galėtų ginti reikšdamas reikalavimus restruktūrizavimo byloje ir su juo būtų atsisakaitoma JANI 113 straipsnyje nustatyta tvarka.
- Lietuvos apeliacinis teismas 2022 m. rugsėjo 1 d. nutartimi nutraukė apeliacinį procesą, pradėtą pagal suinteresuoto asmens UAB „Leoresta“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2022 m. sausio 27 d. nutarties.
- Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad suinteresuoto asmens UAB „Leoresta“ atskirasis skundas dėl Vilniaus apygardos teismo 2022 m. sausio 27 d. nutarties buvo gautas 2022 m. rugpjūčio 1 d., t. y. praėjus daugiau kaip šešeriems mėnesiams nuo skundžiamos nutarties priėmimo.
- Apeliacinės instancijos teismas padarė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas negalėjo priimti UAB „Leoresta“ atskirojo skundo, nes šis skundas buvo paduotas suėjus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 307 straipsnio 3 dalyje nustatytam naikinanajam trijų mėnesių terminui. Šis pažeidimas lemia apeliacinio proceso, pradėto pagal suinteresuoto asmens UAB „Leoresta“ atskirąjį skundą, neteisėtumą (CPK 315 straipsnio 2 dalies 1 punktas ir 5 dalis, 338 straipsnis).
- Apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad ta aplinkybė, jog suinterasuotas asmuo nebuvo įtrauktas į UAB „Eksilabirus“ restruktūrizavimo bylą ir apie skundžiamą nutartį sužinojo tik 2022 m. liepos 25 d., nesudaro pagrindo kitaip vertinti susiklosčiusią situaciją, atsižvelgiant į įstatyme nustatytą naikinajį terminą atskiriesiems skundams paduoti.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- Kasaciniu skundu suinterasuotas asmuo UAB „Leoresta“ prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. rugsėjo 1 d. nutartį ir bylą pagal UAB „Leoresta“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2022 m. sausio 27 d. nutarties peržiūrėjimo perduoti apeliacinės instancijos teismui nagrinėti iš naujo. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - Apeliacinės instancijos teismas, nurodydamas, kad CPK 307 straipsnio 3 dalyje nustatytas naikinamasis trijų mėnesių terminas atskirajam skundui paduoti yra laikomas praleistu nepriklausomai nuo to, kad kreditorius nebuvo informuotas apie teismo nagrinėtą klausimą ir priimtą nutartį, pažeidė kreditoriaus teisę į teisminę gynybą. Tam, kad asmenys galėtų tinkamai pasinaudoti teise į teisminę gynybą, tarp jų ir teise kviesti jiems nepalankius teismo procesinius sprendimus, jie privalo būti tinkamai informuoti apie pradėtą teisminį procesą, apie konkrečius teismo atliekamus procesinius veiksmus, apie byloje gautus kitų šalių prašymus, pareiškimus ir pan. Vilniaus apygardos teismui nevykdžius jam įstatyme nustatytos pareigos informuoti kreditorę apie jos teisėmis ir pareigoms įtaką turinčių klausimų nagrinėjimą ir nutartį priėmimą, kreditoriui negali būti perkeltamos teismo klaida (neveikimu) sukeltos neigiamos pasekmės.
 - Apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos CPK 307 straipsnio 3 dalies aiškinimo ir taikymo praktikos 2018 m. spalio 3 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-342-313/2018. Šioje nutartyje kasacinis teismas konstatavo, kad nors CPK 307 straipsnio 3 dalyje nustatytas trijų mėnesių terminas apeliaciniam (atskirajam) skundui paduoti yra naikinamasis ir jam pasibaigus prašymas atnaujinti praleistą apeliacinio skundo padavimo terminą negali būti paduotas bei tenkinamas, vis dėlto šis terminas gali būti taikomas tik tokiais atvejais, kai byloje dalyvaujančiam asmeniui yra tinkamai pranešta apie teismo priimaną procesinį sprendimą. Šioje kasacinio teismo išnagrinėtoje byloje atskirąjį skundą pateikusiame trečiajam asmeniui nebuvo tinkamai pranešta apie svarstomą klausimą ir šio klausimo priimtą teismo procesinį sprendimą. Dėl šios priežasties teismas padarė išvadą, kad nėra teisinio pagrindo taikyti CPK 307 straipsnio 3 dalį ir šio pagrindu atsisakyti priimti atskirąjį skundą. Šią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką kasacinis teismas pagrįsta pripažino ir vėlesnėse nutartyse – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gegužės 22 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-80-403/2019, 2019 m. lapkričio 7 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-329-687/2019.
 - Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-342-313/2018 buvo priimta esant tapačioms šiai bylai faktinėms aplinkybėms: abiejose bylose skundžiamos teismų nutartys buvo priimtose rašytinio proceso tvarka; atskirusius skundus pateikę suinteresuoti asmenys nebuvo informuoti nei apie jų teisėmis ir pareigoms įtaką turinčio klausimo nagrinėjimą, nei apie išnagrinėjus šį klausimą priimtą nutartį; atskirusius skundus pateikę suinteresuoti asmenys su skundžiamos nutarties turiniu susipažino tik jų atstovams prisijungus prie elektroninės bylos.
 - Lietuvos apeliacinis teismas tokio pobūdžio kaip šioje byloje CPK 307 straipsnio 3 dalies aiškinimą teikia ne pirmą kartą (žr., pvz., Lietuvos apeliacinio teismo 2019 m. vasario 6 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e2-77-464/2020). Teisinėje valstybėje yra netoleruotina situacija, kai pirmosios ar apeliacinės instancijos teismai formuoja priešingą kasacinio teismo praktikai teisės taikymo ir aiškinimo praktiką, ypač kai aktuali praktika yra susijusi su fundamentaliais teisės į teisminę gynybą pažeidimais (kai subjektas nėra informuojamas apie procesą ir jam taikomos neigiamos teisinės pasekmės dėl tokio neinformavimo).
- Atsakovė RUAB „Eksilabirus“ atsiliepimu į kasacinį skundą prašo atmesti suinteresuoto asmens UAB „Leoresta“ kasacinį skundą ir Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. rugsėjo 1 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
 - Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje yra konstatuota, kad išieškotojas su skolininku turi elgtis kaip apdairus, atidus, rūpestingas šeimininkas (lot. *bonus pater familias*). Jis, veikdamas apdairiai, atidžiai, rūpestingai, turi domėtis skolininko asmeniu ir jo turintę padėtini. Vilniaus apygardos teismas 2021 m. birželio 21 d. nutartimi išskėlė atsakovei restruktūrizavimo bylą. Apie iškeltą restruktūrizavimo bylą paskelbta viešai. Jei UAB „Leoresta“ būtų tinkamai vykdžiusi pareigą domėtis atsakove, ji būtų sužinojusi, jog atsakovei yra iškelta restruktūrizavimo byla, ir būtų galėjusi įstoti į bylą kaip suinterasuotas asmuo. UAB „Leoresta“ yra juridinis asmuo, todėl jai taikomi aukštesni rūpestingumo, atidumo ir organizuotumo standartai. Ji buvo atstovaujama ir iki šiol yra atstovaujama advokato. Taigi UAB „Leoresta“, kaip atsakovės kreditorė, turėjo galimybę nuo pat pradžių įstoti į atsakovės restruktūrizavimo bylą kaip suinterasuotas asmuo ir naudotis visomis įstatymu suteiktomis procesinėmis teisėmis, tačiau įstoję į bylą tik 2022 m. liepos 25 d.
 - Suinteresuoto asmens nurodytos kasacinio teismo nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-342-313/2018 faktinės aplinkybės nesutampa su nagrinėjamos bylos aplinkybėmis, nes kasacinio teismo išnagrinėtoje byloje kilo ginčas dėl to, kad buvo pradėtas priverstinis skolos išieškojimas iš bankrutavusio individualaus įmonės vadovo, apie tai jo tinkamai neinformavus, t. y. buvo pažeistos teisės fizinio asmens, kurio procesinė padėtis – atsakovas (skolininkas) ir kuris neturėjo pareigos savo iniciatyva domėtis savo kreditoriais. Aptartose kasacinio teismo nutartyje pateiktas išaiškinimas nėra pagrindo vadovautis nagrinėjamoje byloje, nes joje sprendžiama ne dėl fizinio asmens (skolininko), o dėl nerūpestingai ir neatidžiai veikusio juridinio asmens (kreditoriaus), realiai žinojusio ar galėjusio sužinoti apie atsakovės restruktūrizavimo bylos procesą, teisį.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių atskirojo skundo padavimo terminus, taikymo, kai apeliantas nėra informuotas apie vykstantį teismo procesą ir jam nėra įteikta skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis

16. [CPK 5 straipsnio](#) 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. [CPK](#) taip pat įtvirtina apeliacinę teisę, kuri yra viena iš pagrindinių šalių procesinių teisių, teisės į teisminę gynybą turinio sudėtinė dalis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. spalio 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-312-823/2019, 15 punktas).
17. Atskiriesiems skundams paduoti ir nagrinėti taikomos taisyklės, reglamentuojančios procesą apeliacinės instancijos teisme, išskyrus šiame skirsnyje nustatytas išimtis ([CPK 338 straipsnis](#)). [CPK](#) 335 straipsnio, reglamentuojančio atskirųjų skundų ir atsiliepimų į atskirusius skundus padavimo tvarką ir terminus, 1 dalyje nustatyta, kad atskirieji skundai paduodami per tą teismą, kurio nutartis yra skundžiama, per septynias dienas nuo nutarties priėmimo dienos. Kai skundžiama teismo nutartis [CPK](#) nustatyta tvarka yra priimta rašytinio proceso tvarka, atskirasis skundas gali būti paduodamas per septynias dienas nuo nutarties patvirtintos kopijos įteikimo dienos.
18. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad [CPK](#) 335 straipsnio 1 dalies nuostata skirtingai apibrėžia termino atskirajam skundui paduoti eigos pradžią, priklausomai nuo to, ar skundžiama nutartis priimta žodinio, ar rašytinio proceso tvarka. Tokiu teisiniu reglamentavimu siekiama užtikrinti veiksmingą apeliacinės teisės įgyvendinimą, atsižvelgiant į tai, kad apie tam tikrų procesinių klausimų nagrinėjimą rašytinio proceso tvarka, kitaip nei apie klausimų svarstymą žodinio proceso tvarka, proceso dalyviai teismo iš anksto neinformuojami ([CPK](#) 133 straipsnio 3 dalis) ir todėl ne iš karto sužino (ar, procese elgdamiesi rūpestingai, gali sužinoti) apie konkrečių klausimų priimtą teismo nutartį. Tuo tarpu tam, kad proceso dalyviai galėtų tinkamai pasinaudoti jiems suteiktomis procesinėmis teisėmis, tarp jų ir teise skųsti jiems nepalankius teismų procesinius sprendimus, jie privalo žinoti ir būti tinkamai informuoti apie konkrečius teismo atliekamus procesinius veiksmus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-342-313/2018](#), 21 punktas).
19. [CPK](#) 307 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad apeliacinio (atsikrojo) skundo padavimo terminas gali būti atnaujintas, jeigu teismas pripažįsta, kad šis terminas praleistas dėl svarbių priežasčių. Tačiau prašymas atnaujinti praleistą apeliacinio skundo padavimo terminą negali būti paduotas, jeigu praėjo daugiau kaip trys mėnesiai nuo teismo sprendimo paskelbimo dienos ([CPK 307 straipsnio](#) 3 dalis). [CPK 307 straipsnio](#) 3 dalyje nustatytas trijų mėnesių terminas yra naikinamas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-80-403/2019](#), 32 punktas).
20. Byloje nustatyta, kad pirmosios instancijos teismo nutartis, dėl kurios paduotas suinteresuoto asmens UAB „Leoresta“ atskirasis skundas, priimta 2022 m. sausio 27 d. rašytinio proceso tvarka, UAB „Leoresta“ atskirasis skundas paduotas 2022 m. rugpjūčio 1 d., t. y. praėjus daugiau kaip šešioms mėnesiams nuo skundžiamos nutarties priėmimo. Taip pat nustatyta ir neginčijama, kad UAB „Leoresta“ skundžiamos nutarties priėmimo metu nebuvo RUAB „Eksilabirus“ restruktūrizavimo byloje dalyvaujančių asmenų ir nebuvo informuota apie teismo posėdį, kuriame buvo sprendžiamas jos reikalavimų užtikrinti į teismo depozitą įmokėtos sumos grąžinimo klausimas, o apie skundžiamą nutartį sužinojo tik 2022 m. liepos 26 d., kai suinteresuoto asmens atstovui buvo suteikta prieiga prie elektroninės bylos.
21. Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į tai, kad UAB „Leoresta“ atskirasis skundas paduotas praėjus daugiau nei trimis mėnesiais nuo skundžiamos pirmosios instancijos teismo nutarties priėmimo, nusprendė, kad šis skundas nebegalėjo būti priimtas nagrinėti nepriklausomai nuo to, kada UAB „Leoresta“ tapo žinoma apie skundžiamą nutartį. UAB „Leoresta“, nesutikdama su šia apeliacinės instancijos teismo išvada, kasaciniame skunde teigia, kad ji padaryta netinkamai aiškinant ir taikant proceso teisės normas ir nukrypstant nuo kasacinio teismo formuojamos [CPK 307 straipsnio](#) 3 dalies aiškinimo ir taikymo praktikos. Teisėjų kolegija šiuos kasacinio skundo argumentus pripažįsta teisiskai pagrįstais.
22. Minėta, kad skundžiama Vilniaus apygardos teismo 2022 m. sausio 27 d. nutartis priimta rašytinio proceso tvarka, todėl termino atskirajam skundui dėl šios nutarties paduoti eiga prasideda nuo nutarties patvirtintos kopijos įteikimo suinteresuotai šaliai dienos ([CPK 73 straipsnio](#) 3 dalis, 335 straipsnio 1 dalis). Atsižvelgiant į byloje nustatytas aplinkybes, kad Vilniaus apygardos teismas skundžiamos nutarties patvirtintos kopijos suinteresuotam asmeniui nesiuntė, o realią galimybę susipažinti su skundžiama nutartimi ir jos turiniu suinteresuotas asmuo įgijo tik gavęs prieigą prie elektroninės bylos 2022 m. liepos 26 d., darytina išvada, kad UAB „Leoresta“, padavusi atskirąjį skundą dėl šios teismo nutarties 2022 m. rugpjūčio 1 d., įstatyme nustatyto 7 dienų termino atskirajam skundui paduoti nepažeidė.
23. Pagal [CPK 75 straipsnio](#) 1 dalį teisė atlikti procesinius veiksmus išnyksta pasibaigus įstatymų nustatytam ar teismo paskirtam jiems atlikti terminui. Iš [CPK](#) 307 straipsnio 3 dalies formuluotės „prašymas atnaujinti praleistą apeliacinio skundo padavimo terminą negali būti paduotas“ matyti, kad suėjus trijų mėnesių terminui išnyksta byloje dalyvaujančio asmens teisė prašyti teismo atnaujinti praleistą apeliaciniam (atsikrojam) skundui paduoti ir būtent dėl šios priežasties šio asmens apeliacinis (atsikrojo) skundas negalėjo būti teismo priimamas ir nagrinėjamas ([CPK](#) 315 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Tuo atveju, jei apeliacinio (atsikrojo) skundo padavimo terminas nėra praleistas, byloje dalyvaujančiam asmeniui nekyla poreikis prašyti teismo atnaujinti terminą skundui paduoti, atitinkamai [CPK](#) 307 straipsnio 3 dalis, reglamentuojanti byloje dalyvaujančio asmens teisę prašyti atnaujinti praleistą skundo padavimo terminą išnykima, tokioms situacijoms nėra taikytina.
24. Pažymėtina, kad būtent tokios pozicijos laikomasi kasacinio teismo formuojamoje praktikoje, kurioje išaiškinta, kad nors [CPK 307 straipsnio](#) 3 dalyje nustatytas trijų mėnesių terminas yra naikinamas ir jam pasibaigus prašymas atnaujinti praleistą apeliacinio skundo padavimo terminą negali būti paduotas bei tenkinamas, šis terminas gali būti taikomas tik tokiais atvejais, kai byloje dalyvaujančiam asmeniui yra tinkamai pranešta apie teismo priimamą procesinį sprendimą. Tuo atveju, jei byloje dalyvaujantis asmuo nėra tinkamai informuojamas apie teismo atliekamus procesinius veiksmus ir priimtus procesinius sprendimus, vertinant, ar atskirojo skundo padavimo terminas yra praleistas, turi būti atsižvelgiama į tai, kada byloje dalyvaujantis asmuo turėjo realią galimybę susipažinti su skundžiamos teismo nutarties turiniu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-342-313/2018](#), 57, 58 punktai; 2019 m. lapkričio 7 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-329-687/2019](#), 70 punktas).
25. Teisėjų kolegija atmeta kaip teisiskai nepagrįstus atsakovės atsiliepimo į kasacinį skundą argumentus, kad apeliacinės instancijos teismas neturėjo pagrindo kaip teismo precedentu šioje byloje vadovautis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 3 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e3K-3-342-313/2018](#) dėl iš esmės besiskiriančių faktinių bylos aplinkybių. Nurodytoje nutartyje kasacinis teismas pasisakė dėl atskirojo skundo padavimo termino skaičiavimo pradžios, kai asmeniui nebuvo pranešta apie teismo posėdį, kuriame buvo sprendžiamas su jo teisėmis susijęs klausimas, nutartis buvo priimta rašytinio proceso tvarka, o apie skundžiamą nutartį asmuo sužinojo tik gavęs prieigą prie elektroninės bylos. Nagrinėjamoje byloje susiklosčiusios teisiskai reikšmingos faktinės aplinkybės iš esmės yra tapачios. Nors atsakovė atsiliepime akcentuoja kitokią suinteresuoto asmens teisę formą (juridinis, ne fizinis asmuo) ir su tuo susijusią aukštesnę suinteresuotam asmeniui tenkančią rūpestingumo pareigą, teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėjamoje byloje susiklosčiusios faktinės aplinkybės nesudaro prieclaidų teigti, kad suinteresuotas asmuo tokią pareigą pažeidė, juo labiau kad klausimas dėl depozito grąžinimo jau buvo sprendžiamas civilinę bylą [Nr. e2-447-852/2022](#) nagrinėjusio teismo ir įsiteisėjusiu teismo procesiniu sprendimu atmetas.
26. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismas, pripažindamas teisiskai nereikšmingą aplinkybę, kada (ir ar) suinteresuotam asmeniui buvo įteikta rašytinio proceso tvarka priimta pirmosios instancijos teismo nutartis, netinkamai aiškino ir taikė atskirųjų skundų padavimo terminų skaičiavimą reglamentuojančias proceso teisės normas, nesant tam teisinio pagrindo ir nukrypdamas nuo kasacinio teismo šio klausimo formuojamos praktikos suinteresuoto asmens atžvilgiu taikė [CPK 307 straipsnio](#) 3 dalį ir nepagrįstai nutraukė apeliacinį procesą, pradėtą pagal suinteresuoto asmens atskirąjį skundą. Nustatyti pažeidimai yra pagrindas panaikinti kasacinę tvarką skundžiamą nutartį ir perduoti bylą pagal suinteresuoto asmens atskirąjį skundą nagrinėti iš esmės apeliacinės instancijos teismui ([CPK 359 straipsnio](#) 1 dalies 4 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

27. Pagal [CPK 93 straipsnio](#) 1 dalį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
28. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad kasacinis teismas, nagrinėdamas bylą pagal kasacinį skundą dėl apeliacinės instancijos teismo nutarties tarpiniu procesiniu klausimu, kol bylos nagrinėjimas iš esmės nėra baigtas, neturi pagrindo skirstyti bylinėjimosi išlaidas remdamasis [CPK 93 straipsnio](#) 1 dalimi. Šis klausimas sprendinamas teismui priimant bylos nagrinėjimo baigiamąjį teismo aktą (baigiamąjį teismo procesinį sprendimą) (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-7-701/2018](#) 20 punktą; 2018 m. liepos 4 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. e3K-3-280-219/2018](#) 13 punktą).
29. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į nurodytą kasacinio teismo praktiką, šalių bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimo nesprendžia ([CPK](#) 93, 98 straipsniai).
30. Pažymima, kad kasaciniame teisme nesudarė išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu ([CPK 88 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. rugsėjo 1 d. nutartį ir perduoti bylą pagal suinteresuoto asmens uždarosios akcinės bendrovės „Leoresta“ atskirąjį skundą nagrinėti iš esmės apeliacinės instancijos teismui. Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai
Ambrašaitė-Balynienė

Virgilijus Grabinskas
Gediminas Sagatys